

AUSTRALIA AVAUTUU

Heljä Viola Räisänen

Kings Canyon, NT

AUSTRALIA AVAUTUU

Tämän kirjan myötä lukija saa annoksen Australian historiaa sekä opastusta.

© 2018 Heljä Viola Räisänen
heljavr@yahoo.com.au

KANSI

Nigel Campbell

NT PRINT

ALICE SPINGS, NT

Kirjan taitto ja kuvienkäsittely

Pete Cuthbert

GAMMA QUADRANT

pete@gammaquadrant.com.au

Kustantaja: Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN 9789528051626

Sisällys

Sisällys	4
LUKIJALLE	4
JOHDANTO	6
LUOMAKUNNAN KOETTELEMUKSIA	10
ALKUPERÄISKANSA	20
MERIEN TAAKSE KALAA	24
ABORIGINAALIEN MAAHAN	47
SIIRTOKUNNASSA	53
KURIA JA KAUPUNKISUUNNITTELUA	108
VASTARINTAA	141
PIONEERIHENKI	150
ASUTUKSEN LEVIÄMISTÄ	160
RINTAMALLE	209
YRITTÄMINEN JA YMPÄRISTÖ	223
MAHDOLLISUUKSIEN MAA	238
SISÄMAASSA	249
OPPAAKSI JA MATKAEVÄÄKSI	329
LIITE	433
KIRJALUETTELO	447
KIRJALLISUUS ja LÄHDETIEDOT	459

LUKUALLE

Ulkomaalaisen peruskuvaa on Sydneyn oopperatalo ja uuden vuoden ilotulitukset kaarisillalla. Tähän pintapuoliseen kuvaan liittyvät myös värikkäät ranta-asut, ruskettuneet lainelautailijat ja upeat kullanhoitoiset uimarannat, joiden hiekkaa huuhtoo turkoosinsininen merivesi. Tämä kuva on vain pintapuolinen kiiltokuva koko laajasta mantereesta, jonka punainen maaperän väri voimistuu ”sydänkeskukseen” mennessä. Monien mielikuvissa rutikuiva sisämaa on täysin elotonta vihamielistä seutua, jossa viikatemies vaanii rutikuivien heinätuppaiden tai piikkipensaiden takana jokaista jalankulkijaa. Sisämaassa vallitsee vielä aito erämaan rauha ja hiljaisuus, mutta kuitenkin Australiassa voi nähdä paljon muuta erikoista ja mielenkiintoista.

Kuvatessani maan asioita ja tapahtumia olen pyrkinyt sen tekemään mahdollisimman realistisesti. Kuvaukset perustuvat käytettävissä olevaan tutkimustietoon ja omiin tutkimuksiini sekä tulkintoihini. Tiedot olen kerännyt tähän teokseen maassa asuessani, opiskellessani ja matkustaessani.

Tutkimukseni ja onnelliset matkat, joita tein vuosien varrella, ovat kartuttaneet valtaisan määrän muistiinpanoja, joista olen poiminut kohtia eri puolilta mannerta. Matkoja tein yksin sekä oppaana pienissä-ja isoissa ryhmissä pakettimatkoilla, joita suunnittelin opaskollegoiden rikastuttamana ja matkailusta vastaavien ammattilasten kanssa.

Kiitän opettajiani, kirjoittajia sekä opaskollegoitani heidän antamistaan tiedon aarteista. Kiitän monia ihmisiä, joiden kanssa olen keskustellut, vaihtanut ajatuksia sekä tietoja ja kuullut tarunhoitoisia legendoja pitkällä aikavälillä nimiä mainitsematta. Asuessani maassa olen kohdannut niin paljon

ihmisiä, että kaikkien nimien muistaminen on mahdotonta. Parhain kiitokseni kuitenkin kaikille heidän antamistaan arvokkaista tiedoista! Kiitokset päätoimittaja Risto Söderille kirja-arvostelusta. Lämpimät kiitokseni kustantajalle saamastani kirjan kustannukseen liittyvästä avusta ja oikoluvusta.

Ensin kerron kirjassani alkuperäisväestöstä, valkoisen Australian asuttamisesta ja sitä seuranneista maan kehitysvaiheista unohtamatta ekologiaa, historiaa, taloutta, kulttuuria, hengissä säilymistä ja elämänmenoa muinoin ja nykyisin. Avara Australia avautuu OPPAAKSI JA MATKAEVÄÄKSI- kappaleessa.

Toivon, että tämä vaatimaton teokseni osoittautuu henkiseksi oppaaksi maahan tuleville matkaajille tai siitä muuten kiinnostuneille lukijoille. Lukija on nyt matkalla Australian elämänmenoon ennen ja nykyisin.

Heljä Viola Räisänen

Humanisten tieteiden kandidaatti

Sydney, 2018

JOHDANTO

Entisen suuren eteläisen mantereen (*Gondwana*) osa, Australia, on tiettävästi maailman vanhin manner. Geologia ja maanpinnan muodostuminen ovat mitattavissa ainakin miljoonissa vuosissa, todennäköisesti pidemmältä ajanjaksolta. Maantieteellisesti Australia jakaantuu kolmeen eri osaan: läntiseen ylätasankoon, keskialankoon ja itäiseen ylänköön. Lähes 40 prosenttia pinta-alasta sijaitsee trooppisella alueella.

Australian mannerta eivät suuret muutokset ole järkyttäneet vuosimiljooniin. Nykyiset ääriiviivat muotoutuivat etupäässä silloin, kun tapahtui yleistä maankohoamista, jolloin maan kosteanlämmän ilmasto oli suotuisa runsaalle kasvistolle. Kotoperäisiä (*endemisiä*) lajeja kasvaa mitä erilaisimmilla kasvualustoilla niin aroilla kuin savanneillakin. Australiassa elävät maailman omaperäisimmät eläimet. Ne ovat niin erikoisia, että ensisilmäyksellä luulisi vain aaveen olevan näköetäisyydellä. Eräs Tasmanian eläinlaji on niin erikoinen, että saarivaltion pahansisuiselta kuulostavaa pussiahmaa (*Sarcophilus harrisi*), joka ärisee vihaisena kaikelle, voisi luulla itsensä pahalaisen luomaksi.

Tiedonjanoisten muodostama yhteinen mielipide maailman mantereista on kauan sitten ollut se, että toinen suuri manner täytyy olla etelässä, sillä muuten maapallo ei pysyisi tasapainossa. Kiinnostusta tuntematonta eteläistä mannerta kohtaan on ollut jo kauan ennen maan löytöä. Moni maan löytöön liittyvä kysymys on olettamusten hämärässä.

Tiedossa on, että Australian rannoilla purjehti kauan, ja jopa kävi maissa kulkijoita, jotka olivat lähtöisin jostakin aivan muualta. Purjehtijat eivät tienneet lähtiessään mitään etäisestä mantereesta. Monet rantautujat kohtasivat keihäsmiehiä tunkeutuessaan suvereeniin valtioon. Ties mitä kaikkea he

kokivatkaan, kun alkuperäisasukkaat ja kulkijat, jotka olivat maan ei-originaaleja asukkaita vaan muualla vakinaisesti asuvia, kohtasivat toisensa.

Amerikka ja Etelä-Afrikka, ihmisillä on ollut pyrkimys kautta historian hankkia maata omiin tarkoituksiinsa omistajan vastarinnasta huolimatta. Valkoinen mies ei ollut poikkeus Australiankaan historiassa. Uudisasukkaat saapuivat ennalta tuntemattomaan maahan, joka houkutti puoleensa, vaikkei sen alkuperäisväestö toivottanut heitä tervetulleiksi eikä viittaillut tulemaan lähemmäksi heitä. Maan valloituksesta on muistoina yhteenotot ja sodankäynti.

Maan valloituksen jälkeen alkoi aloilleen asettuminen, siirtokunnan perustaminen, asutuksen leviäminen ja sisämaan tutkimukset. Tähän kaikkeen tarvittiin sitkeää yritteliäisyyttä, jonka toteuttivat vangit ja vapaasti siirtokuntaan muuttaneet maamiehet virkakunnan läsnä ollessa. Aboriginaalien maan valloitus ei ollut ongelmaton. Suhteet alkuperäisväestöön olivat yhteentörmäystä, ja vahingolliset. Valkoisten mukanaan tuomat taudit olivat kuin etäispesäkkeitä, jotka levisivät ja alkoivat jäytää niin monien terveyttä alkoholin haitallisen vaikutuksen lisäksi.

Englannista lähetettiin laivalasteittain väkeä toiselle puolelle merta. Keitä nämä ihmiset olivat ja miksi heidät lähetettiin kauaksi saarelle, jossa valkoiset olivat käyneet, mutteivat pysyvästi asuttaneet?

Englannista lähetetyt siirtokunnan vallanpitäjät ja tittelit vaihtuivat. Täällä he saivat kuvernöörin arvonimen, joten meri- ja sotilasjohtajien tittelit ylenivät maahan saapumisen jälkeen. Uusi Etelä-Walesin kruununsiirtokunta (*Crown Colony*) oli ensi alkuun yhtä kuin koko Australia. Siirtomaat erotettiin omaksi siirtokunnakseen vuoden 1825 jälkeen. Osavaltioiden rajat muuttuivat useaan kertaan. Uusi

Etelä-Wales oli perustettu ulottumaan länteen päin 135 km:n pituudelle. Leveydeltään se ulottui niinkin kauas, että se käsitti lähes puolet koko mantereesta. Sittemmin on selvitetty yksityiskohtaisesti Australian poliittinen kartta, johon on merkitty osavaltioiden ja territorioiden aluerajat. Alkuperäisväestön tarkoin määrätyt aluerajat jäivät varjoon.

Australiaan muuttaneet ja myöhemmin suorastaan rynnänneet iskivät valtasuoneen - löytyi ”suuri, eteläinen kultamanner”. Kultakenttien löytyminen oli monille maailman eri kolkista muuttaneille todellinen onnenpotku. Kultaryntäyksen myötä syntyi uusia kaupunkeja. Kultakaivausten ja kaivosten lisäksi maassa tehtiin mineraali- ja jalokivilöytöjä.

Yllättävää talouskehitystä tapahtui luonnonrikkauksien myötä. Kaivosteollisuudelle sopivia mineraalirikkauksia alettiin löytää. Eteenpäinmenoa ei synny ilman tekijöitä. Vaihtoehtoja oli kaksi - ASUTA TAI KUKISTU - tarjoutuneista valinnoista päättäjät valitsivat asuttamisen. Päättäjät tajusivat, että maa tarvitsee runsaan asukasmäärän, ja alkoi siirtolaisuus ensin vesikulkuneuvoilla. Salaperäisen kiehtovan meren myllerrys kuukausien matkanteon jälkeen jäi taakse. Sielunelämää rauhoitti perille päästyä jokien varsille perustettujen siirtokuntien suoma elo. Virhearvioinnit toistuivat usein asuttamishistoriassa.

Australian väestö on asettunut etupäässä Kordilleerien itäiselle rannikkoseudulle, joissa ilmasto on leuto ja maaperä runsassatoinen. Australiassa on hedelmällisiä ja viljelysalueita, joista saadaan kaikkia maataloustuotteita päätuotteinaan liha, villa ja vehnä, ulkomaan vientiinkin.

Gondwanamanetereen
kartta.

Nigel Campbell

LUOMAKUNNANKOETTELEMUKSIA

Australiassa, Afrikassa, Etelä-Amerikassa ja Etelänavalla on löydetty 260 miljoonaa vuotta vanha, pieni punainen lehti (*Glossopteris leaf*). Se on yksi todiste monien fossiilien ja kasvien lisäksi siitä, että kyseiset mantereet olivat liitoksissa. Tähän mantereeseen lasketaan kuuluneen Intian, Arabian, Afrikan, Australian, Madagaskarin, Etelämantereen, Etelä-Amerikan ja Uuden-Guinean. Naapurimaat olivat silloin lähekkäin muodostaen yhtenäisen laajan eteläisen supermantereen nimeltä Gondwana. Australiassa oli tuolloin monipuolinen eläinkanta sen lisäksi, että siellä oli erittäin runsas ja monipuolinen kasvisto. Gondwanamantereen aikana Australian mantereella eli monipuolisten dinosaurusten kirjo, muun muassa jättiläiskokoinen titanosaurus.

Ajan myötä Gondwanamanner erkaantui pienemmiksi mantereiksi tiettävästi kymmeniä miljoonia vuosia sitten. Esimerkiksi Australian manner sai uuden sijaintinsa vähän pohjoisempana. Sen mannerlaattaa muokkasivat luonnonvoimat, geologinen halkeama, maanmurtumat, tulivuorenpurkaukset ja jääkausi. Maasillat Gondwanamantereeseen poistuivat. Mantereet ja luonto joutuivat uusien kohtaloitten eteen. Miljoonien vuosien kuluessa manner jatkoi muuttumistaan.

Kokoilin mielessäni entisaikaisia näkymiä ja sitä, kuinka maisemat muuttuivat täällä sisämaan syrjäseuduilla 500–1000 miljoonan vuoden aikana, jolloin maa kohosi. Vuoret syöpyivät syöpymistään, hiekkakivikerrostumia hioutui pois ja huuhtoutui alempana oleviin jokirotkoihin, pieniä kiviä kulkeutui omiin koloihinsa rajuilmojen pieksäminä paljastaen rosoisen kallioperän kovapintaista rakennetta.

Tulivuoret sylkivät sisuksistaan tuhkaa ja laavaa sekä idässä että etelässä. Muutosten seurauksena syntyi kraatterijärviä, ne ovat tyyninä todisteina voiman ja väkivallan menneisyydestä. Näkymät ovat rauhallisia, maa lepää 19 vuosisadalla. Australiassa on parhaimpana aikana suorastaan silmiä hivelevän kauniita maisemia.

Helmikuun hehkuvan auringon paahteessa kiilui historiallisen tapahtumasarjan todiste - tulivuoren purkautumisessa syntynyt kahdeksikon muotoinen järvi. Tummansinisessä vedessä syvällä maaperässä lähistöllä oleva, rehevä vihreä trooppinen sademetsän lehvistö kätkee sen vulkaanista menneisyyttä (*Table land*). Tällä seudulla näkyy luonnonvoimat riehuneen. Australian itärannikolla on ollut vulkaanista toimintaa kauan, mutta myös Victorian länsipuolella tiedetään olleen vastaavanlaisia toistuvia tulivuorenpurkauksia tertiäärikaudelta alkaen ja nykyihmisen maassaolonkin aikana. Myös Etelä-Australiassa on havaittu olleen vulkaanista toimintaa sadoissa kohdissa, siellä lepää tuhansien vuosien vanhoja kraatterijärviä. Aikoinaan sielläkin maan uumen sylki hehkuvaa ainetta jättäen jälkeensä vulkaanisia kraatterinjärviä. Niillä tapahtumilla on ollut suuri merkitys maan pinnanmuodostukseen.

Australian maantieteessä on tapahtunut suuria muutoksia; se on ensisijaisesti muuttunut vihreästä vehmaasta nykyiseen kuivempaan muotoonsa. Ilmasto sekä eläin- ja kasvilajit ovat kehittyneet nykymuotoonsa suunnilleen noin 10 000 vuotta sitten (*Pleistoseenikaudella*) alkaneen muutoksen aikana. Australian tiedetään olleen Gondwana-mantereen osana permi-, trias- ja jurakaudella. Kivihiilikerrostumia muodostui etupäässä permikaudella maan itä- ja kaakkoisosiin. Näiden kausien aikana Australiassa on vallinnut useaa erityyppistä ilmastoa: kosteanlämmen ilmasto,

joka mahdollisti runsaan kasvillisuuden ja eläinkunnan. Merkkejä on myös havaittu jäätiköistä, joita oli kvartiäärikaudella. Merenpinnan kohotessa Gondwana-mantereen alavimmat osat jäivät veden alle, ja Australia joutui erilleen suuresta eteläisestä mantereesta. Australian manner sai uuden muodon vuosimiljoonien aikana, se myös kuivui maailman kuivimmaksi mantereeksi.

Aboriginaalitarina kertoo, kuinka maa ja lakeudet olivat vetisiä ja vihreiden yrttien ja ruohojen peittämiä kauan sitten. Silloin luomakunta eli maanpäällisissä paratiisiolosuhteissa ja alueella kuljeskeli jättiläiseläimiä. Geologisesti esitettynä nykyinen sisämaan ”kuollut keskus” sisälsi leveitä jokia ja järvien ulapoita sekä suuren sisämeren, jonka pohjalle puristuksessa muodostunutta hiekkakivilajia myllersivät myöhemmin geologiset prosessit nostattaen massiivisen kivimuodostelman Simpsonin aavikolle. Pitkään jatkunut sateeton kausi johti kuivuuteen.

Tiedemiesten arviot Keski-Australian ilmastomuutoksen pituudesta ovat vaihdelleet tuhansista vuosista aina kymmeniin tuhansiin vuosiin saakka. Läntisen Mac Donnellin-vuoriston rotkossa, keskellä kuollutta, paahtunutta maata on upea paratiisimainen viherkasvien viita palmuineen, sammaleineen ja pysyvine vesialtaineen. Vesialtaita ei usein nykyisin näe, mutta niitä saataisiin uudelleen pysyvästi alueelle kastelujärjestelmän avulla siten, että keskiosaan maata, joka on merenpinnan alapuolella, vedettäisiin merestä vesiputkia tekoaltaisiin. Allasvesi haihtuisi, ja kiertokulussa suolainen vesi muuttuisi suolattomaksi ja sataessaan maahan kastelisi kasvillisuuden ja edesauttaisi elämää. Kukoistaisiko maanpäällinen paratiisi jälleen? Ehkä asiantuntemuksen avulla olisi mahdollista maanpäällinen täydellinen olinpaikka, jonne voisimme

matkata ennen kuin lähdemme maallisesta ajasta. Se voisi olla lajissaan täydellinen matkailuparatiisi!

Joidenkin tutkimustietojen perusteella tiedemiehet ovat päättelleet, että olosuhteet olisivat olleet suotuisat viidakossa tyypillisesti asustaville eläimille satoja vuosia ennen ajanlaskun alkua. Sisämaassa on nyt kuiva ilmasto. Epätavallisen pitkä sateeton kausi oli johtanut sisämaassa luonnonmuutoksiin. Aboriginaaleilta saamani tiedon mukaan, joka perustuu heidän esi-isien tietoihin, ja tiedekin on sitä vahvistellut, kuivuus jatkui 15 000 vuotta yhtäjaksoisesti.

Keski-Australia kuivui rutikuivaksi. Keskiosan kuivuessa rehevyys muutti alueen kasvillisuuden kuivahkoksi ja kituliaaksi. Tutkimuksissa on saatu todisteita muun muassa kivettyneiden jättiläiseläinten jäännöksistä, näin ollen saatetaan otaksua, että jättiläiseläimet kuolivat, kun ruoka- ja vesivarat ehtyivät, tai jostain muusta syystä. Lihansyöjäeläimille keskiosa tarjosi kuolleen kehonsa sekä suolaiset kuivat aukiot ilmaston muutoksen seurauksena.

Australian manner on maailman vanhin maapallon rakennetta eri kehitysvaiheita tutkivan tieteen tarkastelun perusteella. Myös muinaisia eläinlajeja tavataan edelleen (*Australosphenid*). Kaksi eläinlajia on varsin originelleja. Eläintieteilijät kertovat nokkasiilen ja nokkaeläimen (*monotrematan*) olevan viimeisiä olemassa olevia eläimiä, jotka ovat kehittyneet itsenäisiksi olioiksi muinaisista kantaeläimistä ja joista polveutuivat nykyiset nisäkkäät ja pussieläimet. Tutkijat ovat esittäneet teorian, jonka perusteella muun muassa sekä nokkaeläin että nokkasiili polveutuvat suoraan miljoonien, ehkä kymmenien tai jopa satojen miljoonien vuosien takaisista muinaisista kantaeläimistä.

Näiden monotremata-lahkojen nimet ovat kuvaavia, ei tarvita monta sanaa kertomaan niiden erikoispiirteistä:

nokkasiilen (*Disambiguation*) piikikkäässä ruhossa on ulospäin työntyvä pitkähkö, putkilomainen nenä, kun taas nokkaeläimen (*Ornithorhynchus anatinus*) päähän on ikään kuin lisätty läpyskäinen nokka.

Australiassa elää aivan erikoisia eläinlajeja eläinkunnan luokituksen perusteella. Mielenkiintoa lisää vielä se seikka, että nykyisten eläinlajien edeltäjät olivat jättiläiseläimiä. Takana ovat eri aikakaudet, kuten jurakausi ja sen aikana eläneet ”jättiläiseläinrikkaudet”.

Jättiläispussi- ja tappajaeläimet ovat kuolleet pois. Nykyihmisillä on vain mielikuva jättiläiseläimistä: leijonan kaltaisesta-nisäkkäästä ja sen leveistä lapaa muistuttavista terävistä raateluhampaista, kirahvinkokoisesta linnusta, tylppänokkaisesta, talon korkuisesta kengurun sukuisesta eläimestä (*Fangaroo*), jättiläislinnusta sekä sarvipäisestä 2,5-metrisestä kilpikonnasta.

Näistä nykyeläinten esi-isistä on saatu tietoa fossiilien avulla. Leijonanisäkäs (*Thylacoleo carnifax*) painoi yli satakiloa. Sen isot, terävät kynnet olivat ikään kuin leikkuuveitset, joilla se pieni saaliinsa raa’asti. Fangaroo ei hyppinyt nykyisen sukulaisensa kengurun tavoin vaan se kulki nelinkontin vielä 12 000 miljoonaa vuotta sitten. Esihistoriallisella ajalla elänyt mihirung-lintu (*Dromornithids*) oli kolme metriä korkeudeltaan, ja elopainoa sillä oli tiettävästi 500 kg. Vankoilla jaloillaan se tallasi eteenpäin muttei kyennyt lentämään surkastuneilla siivillään. Ei sillä ollut petolinnulle tyypillisiä kynsiäkään. Tiede olettaa sen olleen kasvissyöjä - vesilinnun.

Tiettävästi ankan sukuinen lentokyvytön Thunderbird-lintu (*Genyomis newtoni*) eli 45 000 vuotta sitten. Elopainoa sillä tiedetään olleen noin 250 kg. Sitä usein erehdytään luulemaan emun sukulaislinnuksi.

Kauan sitten keskiosassa maata tallusti maailman suurin jätinissäkä (*Diprotodon*). Ulkomuodoltaan se oli pullea, ruskeakarvainen, kuonosta karhun näköinen, nelijalkainen eläin, joka painoi 2 700 kiloa. Etelä-Australian museotiedon mukaan se eli vähintään 60 000 vuotta sitten.

Hävittikö ilmastonmuutos tai alkuperäisväestö jättiläiseläimet sukupuuttoon, vai jokin muu tekijä? Järjellinen perustelu lienee ensiksi mainitussa, Australiasta tuli kuiva manner. Tuuheat metsät harvenivat harvenemistaan ja aluskasvillisuus lisääntyi puiden välissä, suot kuivuivat ja joet taukosivat virtaamasta vuolaana. Sisämaa muuttui, paratiisiolot siirtyivät ajasta ikuisuuteen, nykyisin sisämaata hallitsevat arot, aavikot ja puoliaavikot.

Aavikolla havaitsin vettä kuitenkin paikoitellen. Simpsonin aavikon alla on pohjavesialue, Iso arteesinen allas, josta nousee paikoin lähteitä maanpinnalle. Tunnetuin joskin pienehkö kooltaan on Dalhousien lähde. Sateen jälkeinen raikas tuoksu oli vähentynyt, niin myös vehreys kukoistuksen ajoista aavikolla. Palmukeidas hiekka-aavikolla on kuin harhanäky ensisilmäyksellä, niitä kasvoi vielä Dalhoosien lähteellä. Palmut (*Cycad Palms*) ovat eri aikakaudelta, maailman yksi vanhin palmulaji. Sen alkujuuret ulottuvat liitukaudelle, jolloin dinosaurukset söivät niitä.

Arkeologit menevät pintaa syvemmälle, innostunut ryhmä kaivaa esille juuri (2016) löydettyjen kasvissyöjä-dinosauruksen luita. Ensiarvioiden mukaan ikää dinosaurus-vainajalla on kymmeniä miljoonia vuosia, joten sen arvellaan tallustelleen liitukaudella. Eläviä ja kuolleita luontokappaleita tutkitaan edelleen yleisön tuntiessa suurta myötätuntoa.

1. Nokkasiili (*Tachyglossidae*).

2. Nokkaeläin (*Ornithorhynchus anatinus*).

Ennen lentomatkailun yleistymistä ja halpenemista Australia oli maapallon syrjäinen kolkka, jonne harvalla amerikkalaisella tai eurooppalaisella turistilla oli varaa matkustaa. Nyt Australia on sekä tavallisten turistien että reppureissulaisten toivemaa.

Suomalainen, Sydneyssä asuva Heljä Räisäsén luo uusimmassa teoksessaan 'Australia avautuu' perinpohjaisen katsauksen mantereen historiaan, maantieteeseen, alkuasukkaiisiin ja nykyiseen elämään.

Heljän edellinen teos oli nimeltään 'Aboriginaalit – Australian alkuperäiskansa'. Taustatietoa hän on hankkinut matkustamalla laajalti ympäri maata ja asumalla myös kuukausia alkuasukkaiden parissa oppien heidän kulttuuriaan ja tapojaan. Näillä matkoilla on kertynyt materiaalia myös tähän uuteen julkaisuun.

'Australian avautuu' tarjoaa mielenkiintoisen ja monipuolisen lukuhetken kaikille, jotka haluavat kokea tämän eteläisen mantereen erityispiirteet täydessä loistossaan.

Risto Söder
Päätoimittaja
Suomi Newspaper Pty Ltd

